قورینگەکان، ئەمساڵ تووڕە بوون

فەڕۆخ نیعمەتپوور
(دانیمارک)

چەند ڕۆژێک لە بەهاری هەر ساڵ، ئاسمانی شارەکەمان دەبوو بە شوێنی پەڕینەوەی ئەو قازو قورینگانەی کە کەس نەیدەزانی لەکوێوە دێن و بۆ کوێ دەچن. جاریێ وابوو بە ڕۆژ، بڵند بڵند لە دوو ڕیزی درێژدا بەبێ ئەوەی دەنگیان ببیسترێ، تێدەپەڕین جاری واش بوو بە شەو لە کاتی بارانێکی بە لێزمە و تاوتاودا. لە کاتی هەوا خۆشیدا نەغمەیان زوڵاڵ و ئاهەنگین دەهاتە گوێ. لەکاتی لێزمە و شەستەشدا دەنگیان هەراسناک هەڵدەگەڕاو دەبوو بەو دەنگە دابڕ دابڕ و پڕ لە دڵەڕاوکێیەی کە وای دەنواند لە یەکدی ونن و خەریکی بانگ کردنی یەکترن.

بێ گومان لەم کاتانەدا هەر کەس لەبەر خۆیەرە دەیپرسی کە بۆچی لە وەیشتوومەیەکی وادا ڕێ دەکەن؟ بەڵام کێ چووزانێ لە کاتی کۆچدا لەکوێ وەیشوومە لەسەر ڕێیە و لەکوێ لەسەر ڕێ نییە.

لەبیرم دێ لەوکاتەوە کۆچی قورینگە ئاشقی ئاسمانی کردم!

ئیتر هەمیشە سەرم هەڵدەبڕی، چ ئەوکاتەی خۆری هاوین چاویان دەبرژاند، یاخود زەردەی پاییز چاوی دەژاکاند، یان ئەو کاتانەی کە کلوی بەفری زستان چاویان دەتەزاند. سەرم هەڵدەبڕی و بیرم لەقورینگەکان دەکردەوە. بیر لەو ڕێگایانەی پیا دەڕۆیشتن، بیر لەو شوێنانەی کە ڕێگا دەیانگەیەنێ و بیر لە هەراسناکی و لەززەتی سەفەریان!

ئیتر لەو کاتەوە ئاسمان، ڕێگا و شوێنێکی نادیار، هەتا ئیستاشی پێوە بێت، منیان بە خۆیانەوە سەرقاڵ

کردووە.

خانووکەمان لە گەڕەکێک بوو کە چەند پایگای گەورەی تێدا بوو. شەوانە بەچوار پایگاکاندا گڵۆپی گەورە و تەژی لە تیشک هەڵدەکران کە گەڕەک تەواو ڕوون دەبووەوە. دەبوو بە ڕۆژ! هەرکە ئێوارە دادەهات لەکاتی شێو بەولاوە ئیتر کەس هاتوچۆی نەدەکرد. گەڕەک کپ و بێ دەنگ دەبوو. لەبیرم دێ لە یەکێک لە شەوەکانی بەهاری ئەم گەڕەکە پڕ لە گڵۆپەدا، لە گەرمەی گرمەی هەور و لرفەی باران، دەرەنگان لەکاتێکدا کە لە مێژ بوو چووبوومە ناو جێگا و خەوم لێ نەکەوتبوو، لە پڕ دەنگی قاز و قورینگ هاتە گوێم. سەرەتا نەموێرا لە جێگاکەم بێمە دەرەوە و بچمە بەر پەنجەرەکە. دایکم دەیگوت بە شەو قەت پەردەکان لامەدەن، چونکە ئەوان لە پشت ئەو گڵۆپە بە هێزانەوە دەمانبینن، ئەوسا دێن و دەمانگرن! ئەوان کێن؟ کەمێک ئەو بارەو بارم کرد. دەنگی قاز و قورینگەکان تا دەهات زیادی دەکرد و ئاڵۆزتر دەبوو. هەستم دەکرد جۆرێک لە گریان، لە پاڕانەوە، لە داوای یارمەتی لە جامی دەنگیاندا سەرڕێژ دەبێ. ئەشقی ئاسمان و عادەتی سەرهەڵبڕین بانگیان لێدەکردم! بچم نەچم؟ دەمزانی گەر بچم حەتمەن دەیانبینم. بە ئارامی لێفەکەم لادا. دەنگی هەناسەی خەوی قووڵی خێزان ناو ماڵەکەی تەنیبوو. بە ئەسپایی هەستام. چوومە بەر پەنجەرەکە. گۆشەیەکی پەردەکەم گرت و زۆر لەسەرەخۆ، بە ئاستەم هەڵمدایەوە، تیشکێکی بەهێز لە چاوی دام. دوای کەمێک، لەپاش ڕاهاتنی چاوم لە حەوشەکەم ڕووانی. ئا! لەوێ قورینگەیەکی لێ بوو، کە جار جارە باڵی دەکوتا و زۆر بە ترسەوە لە دەوری خۆی دەڕوانی. چەند جوان بوو! کۆچ لەوێ بوو، لە حەوشەکەمان! ئیتر پەردەکەم هەڵدایەوە و مەحوی هەنگاوە وردیلەکانی بووم. قورینگەیەکی سپی. سپیتر لە تیشکی گڵۆپەکان. هەناسە سوار. لەشێکی لەرزۆک و سرک، نیگا هەراسان. هەستم دەکرد کە ئاگای لە منیشە. مەودای نێوانمان یەکجار نزیک بوو. سبەی، ئا سبەی دەچم دەیهێنمە ژوورەوە. لەبیرم نایەت چۆن و کەی خەوم لێ کەوت و قورینگەکەش چۆن و کەی ڕۆیشت بۆ سبەی لەسەر سفرەی بەیانی باوکم و دایکم باسی قارە قاری دوێ شەوی قاز و قورینگەکانیان بوو. باوکم گوتی: «ئاخۆ چەندیان لێ گیراوە! ئەمڕۆ ڕۆژی خواردنی گۆشتی قازو قورینگەیە!». تەزوویەک و بە لەشما گەڕا. دایکم ڕووی تێکردم و گوتی: «ئیتر بەشەو لای خۆمەوە بخەوە!

قورینگەکە لەوێ لە حەوشەکەمان نەمابوو، بەڵام من هەمیشە لەوێ دەمدیت!

هەموو ڕۆژێک، من و جانتا و قوتابخانە. بۆ ئەوەی ئەوەندە لە ئاسمان نەڕوانم، مامۆستا شوێنەکەمی گۆڕیبوو. منداڵەکان گاڵتەیان پێ دەکردم و پێیان دەگوتم: «چاو لە حەوا!».. «چاو لە حەوا دێی بۆ کایە؟.. چاو لە حەوا ئێوارە لە ماڵەوە دەبی؟... چاو لە حەوا..؟» بەڵام من نە تەنیا پێم ناخۆش نەبوو، بەڵکو خێرا سەرم هەڵدەبڕی و جارێکی تر سەیری ئاسمانم دەکردەوە.. «ئاخ! تۆ بڵێی کەی باڵندە کۆچەرییەکان بێنەوە؟» هاوڕێکانم لە قاقای پێکەنینیان دەداو دەستیان دەکردەوە بە یاری کردن. ئەو ساڵە چوار تەژدیدم هێنا. دایکم هەر چۆنێک بێت بەری بە لێدانم گرت. باوکم دەیگوراند و دەیگوت: «مامۆستاکەی دەڵێ خەتای ئاسمانە!»

ئەوەندە لە پاییز تێنەپەڕیبوو، دەمزانی بەرە بەری وەرزی هاتوچۆ و گوزەری قورینگەکانە، هەستێکی هەڵچوو سەرتاپامی داگرتبوو. ئۆقرەم نەدەگرت. خەمی ئەوەم بوو کە بە شەودا تێپەڕن و گڵۆپە پڕ تیشکەکان نەهێڵن بیانبینم. ئاخ، چ دەبوو گەر بە ڕۆژ تێپەڕیبان! بە تایبەت ئێواران، کاتێک کە هەتاو چاو ئازار نادا! لە عەسر بەدواوە بۆ ئەوەی بەختی دیتنی باڵندە کۆچەرەکانم لە کیس نەچێ وازم لە کایە دەهێناو دەچوومە سەربانی. لەوێوە چەند جوان ئاسمان دیار بوو. ئاسمانی پان و بەرین و گەشی پاییزان، بە هەورە دوورە دەستەکانییەوە.

ڕۆژێکیان، لە کاتێکدا کە هێشتا نەچووبوومە سەربان، دایکم بانگی لێ کردم. وتی دەبێ بچم بۆ بازار. دەبا هەندێک کەلوپەل بکڕم، ڕۆیشتم. لە کوچە و کۆڵانە و تەنگ و باڵاکورتەکانەوە تێپەڕیم، بەڵام دەرفەتی ڕوانینی ئاسمانیان لێ نەدەسەندم! گەیشتمە شەقامی سەرەکی شار. شەقامێکی قەرەباڵغ. هات و چۆی بەردەوام. وڕەی ئۆتۆمبیل و ویزەی مۆتۆرسیکێل. ئەو منداڵە دووکاندارانەی کە لە هەموو کەسێکیان دەڕوانی. لە دوکانێک لامدا. خەریکی شت کڕین بووم کە زنازنایەک گەیشتە گوێم. سەیری دەرەوەم کرد.

حەشیمەتێکی زۆر بە شەقامەکەدا دادەگەڕان، خۆ پیشاندان بوو. ڕیزەکان لە یەک جودا دەکرانەوە: بەرپرسە حکوومییەکان، سەرباز، مووچە خۆری دەوڵەتی، مامۆستا و قوتابی، و... ڕاوەستام، کەمێک سەیرم کردن. دروشمە بێ کۆتاییەکان! کە لە دوکانەکە هاتمە دەرەوە، ڕیزی خۆپیشاندەران خەریک بوو دوور دەکەوتەوە. وەک مارێک ڕادەخۆشاو خۆی بزر دەکرد. دایکم جارێکیان گوتی: «هەندێک جار باڵندە گۆشت خۆرەکان، ماریش ڕاو دەکەن». لێم پرسی: «قازو قورینگە ماریش دەخۆن؟» دایکم ڕاما. ئەوسا گوتی: «بیستوومە ماسی دەخۆن، بەڵام ڕەنگە گەر ماریشیان دەست کەوێ بیخۆن، بەتایبەت ماری ئاوی!»

لە دوکانەکە هاتمە دەرەوە. سەرم هەڵبڕی و سەیری ئاسمانم کردەوە. چەند هەنگاوێک دوور نەکەوتبوومەوە کە نەفەرێک بە تانەوە گوتی: «ئەوەندە سەیری ئاسمان دەکا تا عاقیبەت ڕیقنەیەک ناوچاوی ماچ دەکا! بیرم کردەوە: «ڕیقنەی باڵندە کۆچەرییەکان!».

هەنگاوم خێراتر کرد، بەڵام ڕاوەستام. لەبەرخۆیەوە گوتم: «با بۆ دواجار تا دەگەمە ناو کۆڵانەکان، لێرەوە جارێکی تر سەیری ئاسمان بکەمەوە، نەکا قورینگەکان ئێستا تێپەڕن!» سەرم هەڵبڕی. چی؟... ئا!.. ئەوەتا! دوو قورینگەم بینی. بەرز بەرز وەک پەڵەیەکی بچووک، بەڵام بە شوێن یەکتریدا. چەند ڕێک دەڕۆیشتن! بۆ یەکجار ئەوەندە بەرز؟.. ئەویش تەنیا دووان؟ بێگومان ئەوانی تر لە دواوەن. سەیری دواوەیانم کرد. بڕێک واوەتر.. بەڵام نا! چاوم ڕێشکە و پێشکەی دەکرد. هیچی تری لێ نەبوو. بێ گومان ئەمانە یان زۆر دواکەوتوون، یان زۆر لە پێشەوەن، لەبەرخۆمەوە گوتم باشترە بچمە ناو کۆڵانەکەوە. هەنگاوم هەڵگرت. ئاوڕێکم دایەوە و سەیری کلکی ڕەشماری خۆپیشاندەرانم کرد. نازانم بۆ. گوێم لێ بوو یەکێک، نازانم کێ، گوتی: «ئەو هەتیوە چاوی لە هەموو شوێنێکە، لەبەر پێی خۆی نەبێ!» هێشتا بە تەواوی نەگەیشتبوومە سەر کۆڵانەکە، کە دەنگی هاشەیەکی بە سام هەموو لەشی تەنیم. ڕاوەستام. سەرم هەڵبڕی. حەح! قورینگەکان چەند نزیک بوون. نزیک و گەورە و تووڕە. ئەی کوا دەنگی زوڵاڵیان؟ یان ڕەنگە هەر لە دوورەوە دەنگیان خۆش بێ! قورینگە گەورە و بە سامەکان بەسەر شەقامەکەدا داگەڕان. زۆر بە پەلە داگەڕان، بیرم کردەوە قورینگەی ئەو شەوەی ناو حەوشەکەمان لەچاو ئەمانە زۆر بچوک بوو. بێ گومان هەر کە گەیشتنمە ماڵەوە پرسیاری ئەمە لە باوکم.. نا لە دایکم دەکەم. کتوپڕ دەنگی قورینگە نەرم و گەورەکان وای لێهات کە سەرتاپای لەشیان گوشیم. وەها کە هەستم بە خۆم نەدەکرد. بەرگەم نەگرت، بچووک بوومەوە. بچووک بچووک. وەک ئەو شەوەی پشت پەنجەرەکە. شەقام ئێستا ببوو بەو گڵۆپە پڕ تیشک و بەهێزانەی کە نەیاندەهێشت هیچ ببینرێ. ڕوون ڕوون. ڕوونتر، لە دەوروبەری پایگاکان. ڕوونێک، وەک ڕوونیی ناو ئاگر. بینیم کە ڕیزی خۆپیشاندەران لەناو گڵۆپەکاندا ون دەبوو. بینیم کە تیشکەکان دەیانفڕێنن. باڵیان دەگرت و وەک باڵندە کۆچەرییەکان دەیانقیڕاند. ئەوسا گڵۆپەکان سوور و ڕەش هەڵگەڕان. سوور سوور. ڕەش ڕەش. شەقام تاریک تاریک، وەک شەوێکی ئەنگوستە چاو، وەک چاوی قورینگەی ئەو شەوەی ناو حەوشەکەمان. شەقام، نوقمی تۆزێکی خەست، خەست، خەست!

٢٠٠٦/٥/٢٠